

Közéletünk hírei

HAZAÉRKEZETT KATONAI KÜLDÖTTSEGEINK

A magyar katonai küldöttség, amely Czinege Lajos vezéreztetésével, honvédelmi miniszter vezetésével hivatalos baráti látogatást tett a Vietnami Demokratikus Köztársaságban és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban, kedden a késő délutáni órákban visszaérkezett Budapestre.

HAZAÉRKEZETT BULGÁRIÁBÓL A MAGYAR PÁRTMUNKÁS KÜLDÖTTSEG

Hazaérkezett bulgáriai látogatásáról az a magyar pártmunkás küldöttség, amelyet Nagy Tibor, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezető-helyettese vezetett.

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ AZ NDK NAGYKÖVETSEGÉN

G. August, az NDK budapesti nagykövetségének tanácsosa kedden tájékoztatta az újságírókat a Német Demokratikus Köztársaság folyamatban levő ötéves tervének néhány kérdéséről.

A MAGYAR SZAKSZERVEZETI KÜLDÖTTSEG LONDONBAN

A magyar szakszervezetek háromtagú küldöttségének Gáspár Sándor, a SZOT főtitkárának vezetésével, befejezte tíznapos skóciai látogatását és Londonba érkezett.

Hétfőn a küldöttség Londonban ellátogatott Marx Károly sírházhoz, a Highgate-i temetőbe, majd Gáspár Sándor a londoni magyar kolónia tagjaival találkozott.

ROMÁN PÁRTMUNKÁS KÜLDÖTTSEG BUDAPESTEN

Miu Dobrescu-nak, a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága póttagjának, a iasi tartományi pártbizottság első titkárának vezetésével kedden román pártmunkás küldöttség érkezett Budapestre.

A harminchatalos fúrótorony

Tükörsima Tisza menti táj. A fekete földeket mély keréknyomok szabadalják toronytól toronyig. A hatalmas lántalpas nem bírja terhét a harminchatalos toronyig vonszolni. Elakad, a másfél milliót érő teherautó „nyakig” merül a sárba. Hét ember egy hosszú acélszöveget emelne a betonperemre. Egy csíkos trikós diktálja az ütemet:

— Hopp, húzd meg!... Hopp, húzd meg!...

Vad János főfúró mestert keresem, akinek a brigádja országos rekordot állított fel: egy nap alatt 783 métert fúrt a föld mélyébe. Fantasztikus eredmény. A jelenlegi technika és az ember szakismerete mellett a teljesítőképesség határa.

— Jó szerencsét! — lép közelebb a főfúró mester. Fején műanyag védősisak. Alacsony, inas férfi. Az ilyen alkatúakra szokták mondani, hogy szívós, erős, sokat kibír. Sokkal többet, mint a látszat. Falujában, édesapja mellett kitanulta a kőműves és az ács mesterséget. Aztán hátatfordított tanult szakmájának. A németek kezdtek kutatni a tiszántúli olajmezők után. Beállt segéd munkásnak. Huszonnégy évvel ezelőtt volt ez, akkor ünnepelte tizennyolcadik születésnapját.

Ötszázezer méter

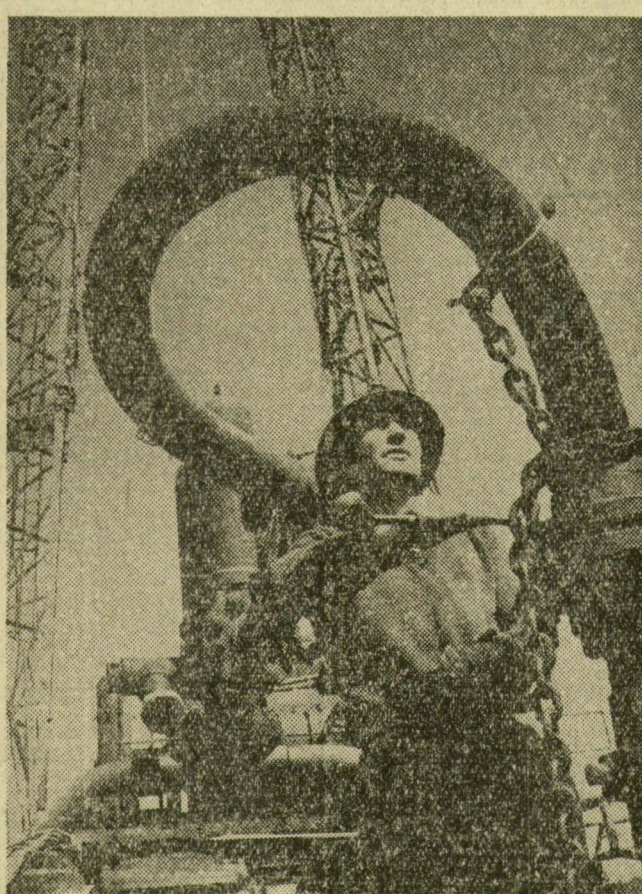
— Hány métert fúrt már negyedszázad alatt?

— Érdekes lenne egyszer összeszámlálni. — Számlálgatunk, segít ebben Dobai Péter mérnök is. Hozzávetőleges szám: 500 ezer méter — mondja a mérnök. Csodálkozik Vad János is, majd sorolja, hogy merre dolgozott az elmúlt huszonnégy esztendőben.

— Tótkomlós, Majsa... — felsorol legalább húsz települést.

— A család? — Vittem magammal őket. — Feltolja homlokán a sisakot és mosolygós szemmel nyugtatja. — De most letelepedtünk. Lakást kaptam Szegeden.

— Mennyi a keresete?

Vad János főfúró mester a harminchatalos toronynál

— Háromezerkettő-három-ezerhárom.

— Bent maradna-e valamelyik szegedi gyárban, ha ennyit keresne?

— Nem. Rabnak érezném magam a négy fal között.

Ha nem mond semmit, akkor is látni rajta, hogy szerelmese szakmájának. Ahogy nézi a tornyot, a küzdelmes munkát, meg az elakadt lántalpast, ahogyan magyarázza társainak a tennivalókat, úgy csak olyan ember tudhat, akinek minden ideg-szála, szíve és lelke egygévált a kutatómunkával, a fúrótoronnyal.

Megfejtik a titkot

— Mit szeret ebben a munkában?

— A sikert, hogy a föld titkát megfejtjük.

— Egyformák a fúrások.

Talán a munka is az.

— Nem igaz. Minden kútnál más-más az érzés. — Elragadják az érzelmek Vad Jánost. — Amikor a magot kivesszük, törjük, szagoljuk. Vallatjuk, van-e olaj, van-e gáz. Aki szereti ezt a munkát, sose unja meg.

Azt mondja Vad János, hogy a kőzetminta színéről és szagáról meg tudja állapítani, meddő lesz-e a kút, vagy sem. Akár a laboratóriumi eredményt is alá merné írni.

— S ha meddő a fúrás?

— Káromkodunk egyet, hogy hiába dobtuk ki a pénzt. De ha nem kutatnánk, sose lelnénk olajat. Igaz?

Most telepedtek a harminchatalos pontra. A feladat ismert: 2100 méter mélységig kell fúrniuk. Egyhónapi munkát jelent.

— És a rekord?

— Az nem megy minden-

nap.

— Miért csinálták?

— Mondhatnám azt is, hogy virtusból. Kipróbáltuk, mire vagyunk képesek. Sikerkült a magyar rekordot elérni. Ennyit még nem fúrtak tizenkettő-egyegyedves vésővel.

Egy ember kevés...

— Volt-e már veszélyben az élete fúrótoronyon?

— Volt. A szanki négyesnél, kitörés alkalmával. Fúrás közben gázzal telítődött minden vezeték.

— Mit csináltak a veszélyben?

— Mentettük magunkat. Amikor minden elkezdett remegni, elhagytuk a tornyot. Az emberéletet nem lehet kockáztatni...

Elhárítja magától az elismerést. A kutatómunka, a fúrótorony nem engedelmeskedik egy embernek. Egy ember nem csinálhat rekordot sem. A rekordot sem egyedül Vad János csinálta. Huszonhatan vannak a brigádjában. Firtatom, hogyan dolgoztak azon a napon, amikor 783 métert sikerült elérniük.

— Mindenki szó nélkül dolgozott a saját részortján. Prímául előkészítettük a dolgot.

Kiderül, hogy olyanok voltak akkor, mint a megszállottak. Úgy nem lehet csak egy alkalommal dolgozni. Most büszke rá a brigád, hogy nekik sikerült a magyarországi rekord.

A lántalpas nem engedelmeskedik, a fekete föld nem engedj foglyát. Le kell szedni a terhet a kocsiról. A csíkos trikós hangja erős:

— Hopp, húzd meg!... Hopp, húzd meg!...

Ezt a munkát csak az tudja elvégezni, aki szereti mesterségét. Vad Jánosék nagyon szeretik mesterségüket.

Gazdag István

Próféták és „próféták”

Furcsán, izgalmasan ír Nádasy László az Új írás május számában a „nehéz emberek”-kel folytatott beszélgetés kapcsán. Felidézi a filmet és sorra veszi a szereplőit, akik éppen olyanok az életben, mint az emlékezetes film-ben, s éppen úgy küzdenek ma is, mint ahogyan ezt a film mutatta.

Szabó Istvánról, a műszaki fejlesztés megszállottjáról, a film egyik szereplőjéről azt írja, hogy *prófeta*... „tekintet nélkül mindenre és mindenkire, ahogy a tárgyilagos tények egyhangú recitálása mögött ott feszülnek rettenő indulatai: mindez a bibliai proféták jellemét idézte”. Megszállottságával, hihetetlen akaraterejével — szinte mindenre képes, hogy találmányát, műszaki elképzeléseit a köz javára elfogadtassa. „Talán különösnek, hihetetlennek hat — írja Nádasy — ez a jellemzés egy műszaki emberről, egy feltalálóról; de miért ne lehetne modern szent, modern proféta is?”

Érthetetlen az idézet mindaddig, amíg nem vetjük össze azzal, hogy a műszaki fejlődés nem szűken vett műszaki probléma, hanem az *emberiség létkérdése*. Nagy eredményeket produkáló műszaki fejlődés nélkül nem lehet a szaporodó emberiséget élelmezni, fenntartani. Tehát világproblémáról van szó és nem holmi sajátosságokról. A másik összefüggés meg az, hogy „az ember majd olyan, mint az első emberpár. Ma is ugyanannyi irigység és rosszindulat van az emberben...” A műszaki fejlesztésben is érvényes, hogy nemcsak a tudás szükséges, hanem a minden irigységet, gáncsoskodást legyőző, rosszindulatot elsöprő akarat azért, hogy a valóságos érték az emberiség hasznára válton alkalmazásra kerüljön. Szabó István műszakit nemcsak a műszaki újítások, hanem felfedezések kitervelése teszi különleges emberré, hanem felfedezéseinek elfogadtatásáért vívott küzdelme avatja valóban kivételesen „nehéz emberré”. Mert jó embernek is lenni és a jó elgondolásokat, az emberiséget szolgáló elképzeléseket valóssággá változtatni — nagy és kis kérdésekben egyaránt — nem lehet. Ez harccal jár és a küzdő ember nem mindig népszerű s nem is mindig „jó” ember.

Van-e nekünk sok ilyen nagyszerű, névtelen profétánk, mint amelyeket a Nehéz emberek című filmben láttunk annak idején? Van. Szinte az élet minden területén találkozunk velük. Ezek a maguk módján lehetnek valóban kellemetlenek, nehezen kezelhetők és elviselhetők, de az emberiség múltjában, jelenében és jövőjében nélkülözhetetlenek és a legértékesebbek. Ki lehetne dobni, meg lehetne büntetni őket — és még sok mindent tehetnének velük értetlenek, ostobák — csak éppen helyettük nem tudnák elvégezni azt, amit ők tudnak. S ebben van értékük, erejük, nélkülözhetetlen jelentőségük a társadalom számára ma és különösen holnap.

Nehéz az életük? Az. Embertelenül hajszolják magukat, ridegek, barátságtalanok lehetnek (bár nem feltétlenül ilyenek). S ugyanakkor nagyon szép az életük önmaguk számára, mert az igazi öröm és kielégülés, amikor valami sikerül és azt odatehetik a köz asztalára... Ez valami csodálatos elégtétel, rendkívül jó érzést teremt számukra. S most, majd a következő években ezeknek a modern „prófétáknak” nagy szerepük lesz abban, hogy a műszaki fejlesztés hatékonyabbá, eredményesebbé váljék és lehetővé tegye az asztalra a maguké a tervező intézetekben, üzemekben, szövetkezetekben stb. E munkájuk, produkciójuk háttérbe szorít sok ma még elő, ható szubjektív tényezőt, ellenszenvet stb. De sokat viszont nem szorít háttérbe, megőriz a következő néhány év is. Ennélfogva az úgynevezett „nehéz emberek” helyzete csak könnyebbé válhat, de nem folydogál majd zavartalanul. Az biztos, hogy mindenütt nagy hasznára lesznek a gazdasági fejlődésért küzdő munkásoknak, szövetkezeti gazdáknak, műszakiaknak... ugyanis ezek minden rétegben, munkások, parasztok, értelmiségiek között egyaránt ott vannak. A vezetőknek nagy szerepük lesz abban, hogy ezeket mindenütt hagyják dolgozni, alkotni.

Ezek a „próféták” értékesek, de vannak másfajta „próféták is, akik viszont értéktelenek. Ezek az előre „jósoló” és minden újbán kudarcot szimatoló, a bajokat felfedő és azzal a többieket az újtól elijesztő embertípusok. Itt van például az új gazdaságirányítási rendszer, amelyről azt mondják: „egyszerre berobban, lesöpör minden eddigit, s merőben mást hoz mindenki számára”. S ezt ilyenkor fontoskodó módon „hozzaértéssel” mondják, és úgy ecsetelik a jövőt, hogy a tájékozatlan ember két közbe kerüljön. Működési területük a hiszékeny emberek, a tájékozatlanok körében látható, ott proféciaúnak és csakis ott, mert hozzáértők körében ez már bajos. Hozzáértők táborában nem lehet a retrográd nézeteket, érzéseket az újjal szembeállítva realitásérzéknek nevezni. Látható, hogy proféta és proféta között igen nagy a különbség. Az is természetes, hogy az igazit a hamistól mindig időben érdemes megkülönböztetni.

Az új irányítási rendszer nem máról holnapra lép be, fokozatosan a következő három évben, s azután a teljes „beállás” után is még évekig akad csiszolgatni, fejleszteni való. Ebből látható, hogy évekig a vegyes állapot jellemzi gazdaságirányításunkat, az új és a fogyó régi tényezők és eszközök jelenléte, felhasználása.

Nem véletlenül tesszük szavát most már másodízben lapunk hasábjain ezt a kérdést. Ennek az oka, hogy a tömegmérték alaposan tájékozódás hiánya miatt a hamis proféták összevissza fecsegnek Képtelenebbnél-keptelenebb dolgokat „jósolnak”.

Az új gazdaságirányítás jobb, egészségesebb életviszonyokhoz teremt kedvezőbb és eredményesebb termelési feltételeket. Azonos gazdasági egységek igényesebb, magasabb produktivitással és ezáltal olcsóbban képesek előállítani termékeiket. Olcsóbban tudják a fogyasztókhoz eljuttatni. Ez a lényeg az új irányítási rendszertől várható gazdasági, életkörülménybeli eredményeknek. Ezt a Szabó István féle proféták kézzelfoghatóan segítik, míg a minden újtól irtózó, szélszárnykodó „próféták” bizalmatlanságot keltenek. Hellyel-közzel pedig olyan indokolatlan optimizmust, amely valamiféle sültgalamb váró hangulatot teremt. Mindkettő hamis és ezért veszélyes is.

Ezért érdemes alaposan megkülönböztetni a profétákat, mert közöttük igen nagyok a különbségek

A. G.

A posta ifjú mesterei

A Szakma ifjú mestere mozgalom több éves eredményes múltja tekint vissza a Szegedi Postaigazgatóságon is. A KISZ postás szervezetét mindenütt élenjárói e nagyszerű mozgalomnak, amely alkalmas arra, hogy a fiatalok korábban megszerzett szakmai ismereteiket tovább gyarapítsák. E mozgalom a Kiváló dolgozó cím elnyeréséért folyó verseny előiskolája is.

Egy évvel ezelőtt mintegy 160 fiatal nevezett be a Csongrád, Békés és Bács megyére kiterjedő Szegedi Postaigazgatóságon a Szakma ifjú mestere mozgalomba. A bizottságok előtt 111-en számoltak be eredményesen. Aranyérmes erő feleletet nyújtottak 28-an. Ugyanennyien kaptak ezüst fokozatot, 38-an bronzérmes, a többiek pedig oklevelet. A legjobbak közül is kiemelkedő eredményt produkált Hrabovszky Mátýásné, a szegedi 5-ös postahivatal vezetője, Laukó Pálné hírlapfelelős és Katona József kézbesítő, a Szeged 1. postahivatalban.

Mintegy 200 féle ügyviteli teendőről kellett tudnia Hrabovszkynének ahhoz, hogy a Szakma ifjú mestere mozgalom aranyérmese legyen. Ezzel egyidőben kapta meg a Kiváló dolgozó kitüntetést és a kétszeres pénzjutalmat. Annak idején Budapestén lépett a posta szolgálatába, s további állomáshelyei: Békéscsaba és Szeged. A felsőfokú postaforalmi szakvizsgákon is eredményesen állt helyt. Hivatalában ötödmagával dolgozik. Munkakörét azonban most át kellett adnia, mert kismama-szabadságra ment.

— Sajnálom, hogy utoljára vettem részt a Szakma ifjú mestere mozgalomban — mondotta — közben ugyanis „kinőttem” belőle. Amit viszont általa szereztem, azt a tudást majd átadom a fiatalabbaknak.

A beosztás elnevezése fedi a valóságot: Laukó Pálné munkaköre tényleg felelősséggel jár. Húsz-huszonöt munkatárssal dolgozik együtt. A kollektíva együttes munkáján múlik, hogy a hozzátartozó városrészben ki-ki időben megkapja a különféle újságokat, folyóiratokat — természetesen reklamáció nélkül. Munkaköré pontos ellátása után az új ismeretek szerzése volt Laukóné számára is az a plusz, amelyet aranyérmével jutalmaztak.

A fiatal postások legjobbjai között szerepel a szintén aranyérmes Katona József. A Szeged 1. postahivatal 7 tagú Forradalmi ifjúsági brigádjának vezetője. Mihálytelekről jár be dolgozni Szegedre. Közvetlen munkaköre a város másik részén, Pető-

fitelepen van. Az 1-es utcától a 9-es utcáig járja a házakat, kézbesít pontosan és gyorsan. Emellett végzi a postaforalmi technikumot. Osztályvezetője, Annabring Sándor a legjobbakat mondja róla. Hét évvel ezelőtt mint 4 óras gyakornok került a postára. Aztán előépítették 6 óras munkakörbe. Volt táviratkézbesítő és szabadság-biztosító, azaz állandó „beugró” azok helyett, akik szabadságon voltak vagy hirtelen megbetegedtek. Mint a tenyerét, úgy ismeri Szegedet.

És a többiek? Mindannyian megérdemlik az elismerést, amiért többre törekednek önmaguk és a társadalom érdekében. Hátra van még egy erőpróba. A mozgalomban eddig résztvevők mindhárom fokozatban vették át a munkát. Júniusban megrendezik a jelvényesek versenyét, amikor is a bronzérmesek is elérhetik az ezüst vagy arany fokozatot. A legjobbak külföldi jutalomdülésben vesznek majd részt.

L. F.

Júliusban fizet a nyári KST

Még az iskolai év be sem fejeződött, az OTP fiókjában máris megkezdtek a diákok takarékbélyegjeinek beváltását. Az idén a tavalyihoz hasonlóan takarékosak voltak a gyerekek és 58 szegedi és szegedi járási általános és középiskolából mintegy 23 ezer iskolás csaknem 1 millió forintot gyűjtött.

A következő hónapban kerül sor a nyári KST kifizetésére.

A takarékoskodásnak ezt a formáját nagyrészt a pedagógusok, orvosok s kisebb részben egyéb intézmények dolgozói alkalmazzák. Szegeden több mint 900 tagja van a nyári KST-nek s júliusban először a pedagógusok részére, augusztusban, szeptemberben pedig az egyéb munkahelyeken több mint 1 millió forintot fizetnek ki.